

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske slovence.
PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto:
 Z doma 3 K.
 v Ameriko 6 K.
 da naročnike Marijinoga lista, če se jih več na
 eden naslov pošila, doma 2 K.
 v Ameriko vsakomni na njegov naslov 5 K.
 Cena ednoga falata je domá za naročnike Marijinoga
 lista 4 filere, za nenaročnike 6 filerov.

Dobijo se
 Novine, Marijin list i Kalendar Srea Jezušovoga pri
KLEKL JOŽEFI,
 vpek. pleb. v Čerensoveh,
 Csersöld, Zalamegye. Naročnina i dopisi se tudi k tomi
 moro pošilati.

Cena Novin z Marijinim listom i Kalendarom Srea
 Jezušovoga vkup je na leto:
 domá, če za več naročnikov na eden naslov se
 pošilajo 4 K.
 če samo za ednoga 5 K.
 v Ameriko vsakomni naročniki na njegov lasten
 naslov 8 K.

„Mir vam bodi.“

— Ján. XX. —

Kakše reči so to: „Mir vam bodi“? Mir si išče svet. Ešče či boj pela, ga tudi záto pela, ár šče bole popolen, bole blázeni mir vživati, kak ga je meo dozdej.

Pa je prišeo Sim boži na svet, je boj začno proti hűdobiji svetá. Je obládao šatana z svojov smrtjov i stanenjom pa je te povedao reči apostolom: „Mir vam bodi“, kak či bi znova pravo ono, ka so pred njegovov smrtjov že tudi čuli od njega: „Mir vam dam, moj mir vam dam, ne kak vam svet dá njega.“

Kde je pa naš mir? Je Jezuš samo apoštolom dao svoj mir? Nikak ne! Tudi nam je prineso on svoj mir, naj ga samo ščemo meti. Celomi človečanstvi je voščo svoj mir, naj samo zarazmi njega. Že Isaias prorok (XI., 6.) popíše njegov mir, rekoč: „Vuk bo pri agnjeci prebivao i leopard bo pri kozliču ležao; tele in oroslan in ovca bodo vkuphodili i mali deček je bo gono.“

Pa bi tak bilo, či bi vsi ljudje razmeli njegov návuk ino obdržali njegove razpovedi. Te ne bi ničše poželo lűckoga, ničše ne bi bio nevoščeni, ničše nikoga ne bi preganjao, ne morio, ne bi bilo te tatije pa bi vsi živeli v blázenom míri.

Ali žalostno! Svet ne razmi návuka njegovoga popolnoma, pa se nam je bojati, ka ga tudi ne bodo vsi razmeli nikdár. Vsikdár bodo, šterim de več vredno začasno veselje greha, kak

je tiho veselje míra. Záto se té reči prorokove komaj tam gori spunijo v večnosti, v šteroj do spokorjeni grešniki z nedužnimi vkuper vživati vekivečen mir.

Mi si želemo mir, Jezuš nam ga šče dati — jeli nam je ne mogoče po kakšoj poti li si spraviti mira, či li, ka vídimo, ka ga svet okoli nás nešče meti i neima?

Vsakojački nam je mogoče! Ka nam Jezuš obečao, je tudi mogoči i tudi šče dati. Pa či ga vsem ne trbe, dá ga posameznim v globočino njihovoga sreá, kak ga je dao svojim apoštolom. Tudi njihov svet je nemiren bio; te so tudi bili boji, apoštoli same so preganjali i na smrt pelali pa so mir záto li meli, znotrašnji mir srcá, šteroga svet dati ne more pa tudi vzeti nej, či je močen na právom fundamenti.

Te mir je dao sv. Petri reči na vűsta pred križom: „Prosim, doli z glavov, ár sam ne vreden tak visiti, kak moj mešter;“ té mir je včino tak močnoga sv. Andráša, ka je tri dni predgao na kríži viséči. Té mir je dao sv. Lovrencimoč, ka kda se je na ednom kráji spekeo, je pravo: „Na tom kráji sam pečeni, obrnte me na drűgoga“ i kda je tudi na drűgom pečeni bio, se je obrno k poganskomi poglavári rekoč: „Zdaj sam te celi pečeni, me lahko poješ.“

Med tak groznimi bolečinami, glejte, so apoštolje i svéci meli čas i miseo na različne reči, kak či bi na goščénje šli pa ne na teško smrt, ár je Jezušov mir ž njimi bio, ár so znali, da

kem več trpijo, tem več si zaslűžijo i kem prle vmerjéjo, tem prle pridejo v tisti večen mir, šteromi ne bode ne kraja ni konca.

Pa kí vídimo peldo njihovo, zna-joč ka je eti na zemli právi mir ne mogoči, iščimo po obdržánji Jezušove volé si správlati té znotrašnji mir pa či do nás te žive pekli, de nam tudi na veselje, ár mo te znali, ka s trpljenjom samo prle pridemo do tistoga míra, šteroga nam več ne bode mogeo vzéti nikdár ničše.

Bojna.

Vűzemski čas se je začeo, alleluja se glasi v molitvah i pesmah matere-cérkvi. Hvalo spevamo Bogi za zmágo. Premágan je pekel, greh z smrtjov vréd. Grob je samo dočasno ležišče špajočega tela, iz šteroga na veliki dén vstanenja se prebűdilo bo na večno življenje, ali trpljenje. Na življenje, če zmágame, telo, na trpljenje, če zmaga nás telo. Prilike na boj mámo v tom žalostnom časi náj-več. Voják na bojišči, mi domá moremo krotiti svoje telo, moremo potreti njegovo nerédno nagnenje. To če do-ségne, smo právi junáki, vitéski pre-magovalci, šterim ide vsa dika i čast. Kak ne bi? Ve vékšega dela nega na sveti, kak milijone hűdih dúhov zatreti, večno nébo z neskončnim bláženstvom si pridobiti. To je najvékše delo na sveti, od šteroga vékšega niti Boži Sin nej doprineso. — To zmágo si spravimo, te naz tú pa tam z bojišča pridóči nevgodni glasi ne bodo preplašili. Ki nešče, se nikdár ne premága. Ki trpeti zná, ne bo obládan.

Iz bojišča novoga nemamo dosta

praviti. V Kárpátah se srditi boji dale vršijo, pa čeravno so se naše čete tū pa tam mogle kaj malo nazáj potégnoti, naj rusi naše linije ne bi prese-kali, so rusoske napade li vsepovsod krvavo odbile i ne dopústile, da bi rusi dobili do rok prelaz *Užok*.

Na Polskom so velike povodni, štere ne dopústijo, da bi se vékši boji razvili. Na pruško-polskoruskaj meji je celo morje vodín.

Na francozkom turskom bojišči vékših spopádov nej bilo.

Na morji se sovrážne ládje potáplajo. Nemški podmorski čuni so jáko prilični. Ednoga so pa angleži zdaj páli potopili.

Na srbskom bojišči se včasi vrši strelanje, Belgrád so naši tūdi en krát-tek čas obstrelávali. Med srbi se širi tifus.

Važnejša poročila zadnjih dnévov so sledéča:

Odbiti ruski napád. Rusi so na-padnoli na vogrskih tleh dol od Dukle naše čete, ali odbiti so. Prek linije *Zboró-Sztropkó-Laborcrév* so je naši nej pústili.

Odtégnjene so naše čete od gali-cijske meje od *Cisne* i *Berechi Grna*, naj bi je rusi ne obkolili. To se je pa samo na ednom málom faláti zgodilo.

Porobljena mesta. Rusi so *Turko* i *Dynowo* v Galiciji porobili. Čeli vláki so vozili vkrádjeno blágo na Rusko. Gda je poveljništvo zvedilo za tolvajijo, jo je pod smrtnimi kaštigami prepove-dalo ali prepoved je kesno prišla. Divji kozáki so 70 let staroga židovskega rabinara ešče na to prisilili, ka je mogo na trgi plésati pred njimi.

Odločilni napád proti Dardanelam namenijo v krátkom napraviti zavézni-ki. Vse türske ládje zvün dveh, so pred Carigradom v obrambo glavnoga mesta.

Cár v Odessi. Mikloš, ruski cár, pohodi v Odessi vojsko svojo, štera bo po sūhom napádala türsko glávno mesto: Carigrad, ali Konstantinápoly.

Vitežki horvacki polki. 16-ti va-raždinski, 25-ti zagrabečki domobranski, posebno pa 53-ji pešpolk, so zavolo sijajnoga junaštva, štero so v boji me-seca márcia kázali proti velikoj sovráž-noj prámoči dobili od poveljništva vo-jáškoga toplo pohválnost.

Pšemislski vlovlenec, tak častniki, kak prosti so v Lwow, ali Lemberg správljeni, odtod do pa častniki brščas na obrežje Tihoga morja, v toplo kra-jino odpelani.

Vsem častnikom so rusi dovolili sáble nositi.

Vlovlence polske i slovanskoga je-zika od drúgih národnostih razločijo i v edno mesto vkúp denejo.

Lüdstvo je v Lembergi toplo poz-dravilo naše junake.

Iz topov, ali štúkov zaplenjenih ništerne v Lembergi, Kiewi, Moskvi i Petrogradi na ogled postavijo.

Naši zvezetniki na Grčkom. Srbi so zgrabili 54 naših vojakov, štere so poslali na Grčko poleg Athen v Siros. Kda so se skoz Soluna pelali, so je tū grki lübeznivo pogostili. Dáli so njim jesti, vino, pár obüteli, dvá pára spo-dánjega obleča. Ešče so njim božično drevo gorpostavili i zvün živeža vsa-koga z 10 koronami podarili.

Angležke suffragette v Kragujevacu. V Kragujevac, kde 4 jezero de-lavcov srbskih noč i dén dela granate i drúgo strlivo, je prišlo 50 angležkih suffragettov, same plemenite gospé, štere do na lastne stroške tū vodile vojaško bolnišnico.

Kluck general ranjen. Nemški ge-neral, Kluck, ki je osvojo Belgijo, je zadet od šrapnel strlája. Rana je nej teška.

Angležka vojska na Francozkom se povekšava. Nove čete prevažajo Angleži na Francozko v štiri pristanišča.

Keliko zgübe májo vojsküvajoče se države. Svicarski Rdeči Križ naz-nanja, ka do januára 1-ga so skúpno zgübile vojsküvajoče se države 2 mi-lijona 339 jezér mrtvih pa 4 milijone 33 jezero pétsto betéžnih i ranjenih, ki več nikdár ne do delazmožni.

Potopleni nemški podmorski čun. Angleži so potopili U. 29. nemški pod-morski čun. Té je te sédmi. šteroga so sovražniki zapravili. Na toga so najbole záto srditi bili angleži, ár je stotnik njegov vseli dao pozdraviti an-gležkoga admirála, kda je štero an-gležko ladjo potopo.

Keliko pšenice, žita, ječmena ali mele z toga zrnja smemo obdržati? Če zrnje mamó, teliko smemo obdržati žita, pšenice i ječmena, keliko je od-bor preiskovalni to je keliko nam je oblast pri gorpisanji odločila.

Ječmena si lahko obdržimo za se-men, žita i pšenice nej.

Z žita, pšenice i ječmena teliko smemo obdržati, kelko je potrebno do augusta 15-ga nam i našim težakom za živež.

Marha, svinjé, kúri, so nej v ra-čun vzéti, da bi kaj zrnja dobili.

Poprek se tak, računa, ka na ednoga človeka spadne na mesec 6 kil. mele.

Ki samo melo ma, smé z žnjé telko obdržati, ka na vsakoga človeka na mesec spadne 6 kil mele do augusta 15-ga. Dužen je pa melo mešati pše-

nično i rženo z kukaričnov ali ječmé-nov ali z krumplinami ali rižov, kak smo to že objaviti.

Ki zrnja i mele, kak je tū pove-dano, več ma i je v treh dnévah od oblasti odločenih notri ne glasi, bo kaštigan z dvamesečnov vozov i plača 600 koron. Zvün toga njemi po vze-mejo višešnjo pšenico, ječmen, žito, nej da bi njemj kaj plačali za njé.

Od kukorice dozday ta ostrá od-rédba ne vala, bo pa tūdi gotovo, če se boj v krátkom ne dokonča.

Vse smo dužni včiniti za svojo domo-vino, za svoje domobranitele, to je istina, ali sebé moriti pa tūdi ne smemo 6 k. mele na eden mesec pri téškom deli ne zadostüje. Láni je v našem kráji ne bilo krumplöv, ne tikvi, ne repe, ne ga záto zadostnoga olja niti masti. Če se pa ešče krüh vzeme, te lüdstvo oslabi i zenkráj ne de moglo delati — pa delo zdaj težavnejše bo, ár ga je več, dela-vec je pa menje, pa tei tūdi slabi — zdrügikráj pa de nagnjeno na betege. Če pa lüdstvo onemore, što bo delao? I če lüdstvo zbeteža i razposadi pomor, kákši hasek prinesé kratenje krüha? Viméni lüdstva oprosimo dotične oblásti i poglavárstva, naj lüdstvi pride na pomoč, kde je istinsko pomenkanje.

Cena kukorice i otrobov. Vláda je odrédila ka po celom orsági odsehmál bo ednáka cena za kukorico i otrobe. Za kukorico je odločila 26 koron (za augustúško 28 K.), za pšenične i ječ-mene otrobe 17 kor., za kukorične pa 10 k., po 100 kil. V to ceno je zra-čunana tūdi foringa do skladališča, nej pa vreča.

Novo mešanje mele. Vláda je odrédila za mline novo mlenje zrnja i mešanje mele. Poleg té odrédbe je z pšenične nulla mele samo 7°/₁₀, za kühanje 20°/₁₀ slobodne mleti i za krüh pa na 87°/₁₀ more vkúpsemleto biti, to je samo potrebni otrobi i zamečka se odračunajo. Šteri mlini samo edne vrste melo delajo so dužni pšenico na 90°/₁₀, žito na 88°/₁₀ vkúp semleti.

Mela so pa ne sme čista tržiti, nego samo mešana. Med pšenično melo za kühanje moró 50°/₁₀ ječméne, ali kukorične mele mešati nej pa oboje, psenično melo za krüh i rženo pa moró do 70°/₁₀ ali celo 80°/₁₀ mešati v to formo, ka 50°/₁₀ more biti same kukorične mele zmes.

Ječmen i kukorica se moreta do 87°/₁₀ samo na edne vrste melo vkúp semleti. Čista ječmena mela se ne sme tržiti.

Cena mele je júdi na novo do-ločila vláda, štera določitev se naslanja na ceno zrnja po pozameznih krajeh.

Na priliko denem pšenična fina mela bo 96% dragša, kak je pšenica v šterom kraji. Pri kukoričnoj meli je tá sprememba, ka od meseca mája bo falejša, to je samo 28% dragša od kukorice. Ceno županije v pravom časi že naznanijo. Poleg té nove določitve bo prostejša mela falejša 3—4 filere, kak je dozdej bila. Malo, ali nikša pomoč li za siromak človeka, ki vse more kúpiti.

Sestri.

Znáš tam za grob?

— *O ti ne bi znála?*

Ve pred njim si stala,

Gda zápro je v sébe

Lübezen veselje;

Gda vzeo nam očeta tak naglo rano,

— *Pa — skuznato bilo ti sivo oko.*

Znáš tam za grob?

— *Bil stár je zaraščen,*

Zdaj novi je začnjen,

— *Nam vedno je drági,*

Ki pred njim smo stáli —

Pri kráji pod lipov zelenov leži,

V njem drági naš oča nevzdramni sen spi.

Znáš tam za grob?

— *Nasádi mi rože*

Prijázno cvetoče

Na drágo gomilo,

Kam srce gonilo

Me vedno, gda bio sam šče pri vas domá,

Ár nájti ne moglo si indri mirá.

Nasádi mi Sestro!

Zdaj v toploj pomládi;

Je skrbno nasádi,

Naj lübo-veselo.

V spomin tam cvetejo,

Pa vleti — pa vleti, gda pridem domo,

Polevalo bode je moje oko.

Mirosláv.

Glási.

Bogoslovci v bojni. Za bogoslovce zovemo tiste mladence, ki se na duhovništvo pripravljajo v semenišči. Da se tū bogoslovje, to je od Bože sláve včijo, se zovejo bogoslovci. Poleg vgrske právde so bogoslovci nej dužni pod orožjé stopiti. Stápajo pa li po celom sveti prinas tūdi, ár je žari lübézen do Bogá i domovine. Z *Temesvár*-a je zdaj 12 bogoslovcov odišlo z dobre vole v bojno. Po boji, če živi ostánejo, name-nijo vsi nazájpriti v semenišče nadaljevat svoje včenjé. Na prošnjo poveljništva je pa z *Ungvár*-a 25 bogoslovcov odišlo za dvorjenike k ranjencom.

V Szombathely-i, Ljubljani i vno-gih drüghih mestah so že dávno vpre-

ženi bogoslovci v járem sladki Kristušov pri dvorbi ranjenih vojakov.

Veliki blek. Z Pečüha glasijo sledečo zanimivo stávo. Dva čarnovojnika sta se v pečühskom predmestji šengarila z málih pekovskih žemél. Eden je celo to vüpao peki praviti, ka jéh 50 na ednom mesti pojé. Peka je obleto čemér na to dreganje pa je obečao 10 koron čarnovojnik če resan ždrži svojo reč. Márca 25-ga je pek v določeno krčmo prineseo tih 50 žemel, štere je čarnovojnik v 15 minutah pokopao v svoj želodec. Glédavci so se malo nej razpokali od smeha, kda so vidili, kak je romala žemla za žemlov v čarnovojniški trebüh na veliko začüdenje peka, ki je na svoje žemle ešče 10 koron stáve mogo plačati. Za té peneze si je te čarnovojnik ešče tri porcije jesti zapovedao, štere je tūdi pošteno spravo v družbo žemél.

Zavitke vojakom smemo pošilati od aprila 12-ga na sledeče številke táborske pošte: 6, 9, 11, 16, 20, 22, 25, 28, 34, 37, 39, 41, 43, 51, 54, 55, 56, 61, 64, 69, 76, 81, 83, 85, 101, 113, 116, 119, 121, 124, 125, 129, 133, 136, 141, 145, 151, 168, 170, 186, 187, 188, 202, 300, 301, 302, 303, 305, 307, 308, 310, 313, 314, 315, 316, 317, 318. V zavitkah smejo biti cigarje, tobak, spodánja obleka, letne opráve.

V Berlín so k vüzmi nej jeli pogáč. V Berlín je vüzemske svétke pod ostrimi kaštigami bilo v vsakoj hiši prepovedano pogače peči, naj vojski mela ne sfali. Prepoved séga do 12-ga aprila.

Kak je vüjšeo z ruske voze? Blukovič Andor uradnik pri banki v Szabadki je prišeo v rusko vozo ranjen. Vračili so ga v ednom samostani, kam so prijali polski duhovniki. Z pomočjov teih je od rusov odskočo. Skrili so ga v hišo ednoga bogatoga poláka, kde so ga več tjednov hránili. Sledkar so ga pa oblekli za bogoslovca, njemi spravili svedočanstvo na Swed Barislava imé, z šterim je srečno prišeo na Rumunsko, odtéc pa domo.

Keliko obüteli trbe vojski. Minister za trgovino je izpisao poziv na prevážanje polmilijona párov obüteli i več stojezér falátov sotlarskih reči.

Nábor v Zala županiji. Čarnovojniki od 36—42 let do za vojsko nabirani apri 13-ga z dolnjelendavske, 14-ga z bogojanske i törjanske, 15-ga z črensovske, beltinske, dovrovniške, 16-ga z bratonske i nedeliške notarošije.

Prošnja. Mataič Ána, na protini veliko trpéča sirota z Črensovec prosi ponizno dobre düše, da bi njoj k gopostávlanji ednoga máloga hrámeka potrebni pesek i kamen pripelali z Srednje Bistrice. Potrebüje 30 foring.

V četrtek se tūdi smejo zavitki na pošto dávati. Prepoved, štera je zabránila po četrtkah zavitke na pošto dávati, je odprávljena.

Svája med trgovci. Zelko Janoš dobrovniški živinski trgovec se je svado z Cár Jožefom trgovcom tamošnjim v krčmi. Po sváji ga je pa na poti počakao i z ednim količom teško rano. Ranjeni cár je siromak i má četvéro drobne decé. — Opojne pijače, keliko greha vé delate.

Plačüjejo se kola i konji v Zala županiji. Peneze po pošti pošila dačni urád (adóhivatal) oddávcom.

Vlovleni je Gomboc Jožef z Gerlinca i Makovec Anton z Krašič. Obá sta v *Pawlodari* v Ažiji.

Popolna služba pri ranjencih. Za popolno imenüjemo tisto, štera se veselo, iz lübézni do Boga oprávla. Iz severnoga bojišča od sanitécov smo dobiti edno pesmico, v šteroj Oslai Jožef vojak odkriva čütenje dvorjenikov, vozcov ranjenih. V prostoj ali z lepim dühom napunjenoj pesmici se čté, kak oni veselo, prepevajoč vozijo ranjene z bojišča i je davajo prek vsmilenim sestram na dvorbo i vrastvo. Edne pripelajo, po drüge se vrnéjo i vse to veselo. Genlivo je čteti v pesmici kitico, v šteroj ranjenec pita za dén, kakši je i kda njemi povejo, ka Jožefovo, se gene do dna srca, ár je i njemi Jožef ime i té dén je zgübo svojo nogó; veseli se pa li, ár má vüpanje ka pride glédat ednok svojo ženo i dečico. Té düh naj li napunjáva vse naše dvorjenike pri betežnih.

Bit regrut. V Prosečkojvési je ednomi regruti v čemeráh mačeha glavo prebila. Ne smo zvedeli, da bi na tožbo šlo med njima, záto se vüpamo, ka se, kak tūdi more biti, z mirnim potom poravnata.

Nabiti ponočnjáki. V Tropovcih so pošteno hrbte namazli ponočnjákom, ki so iz edne sosedne vési se hodili tá po cestáh dret. — Močno vrastvo je to, ali naj samo hasni. Najčednej bi bilo té fulke napázti, ništernoga zgrabiti i je žandárom prekdati kak nočni mir kaléče krivce. Če bi starišje, i občine močnej nastápale proti nočnoj tepešiji, bi vnogo kür nam ešče neslo, pa se ništerni kukoričnják ne bi sprázno.

Glási z fár. Vsakojačke gláse dobivamo kda z edne, kda z druge fare. V ednoj se ložijo, ka predgo mladina zvúnaj cerkvi poslušá, v drugoj, ka si dekle vlasé na špulnjeke sūčejo i z vročimi škárjami kondrájo, z trétje, ka si zákonske ženske k ulanarskomi kaputi spodobne rekline dájo šivati, se po ulanarskih konjeh nosijo, z štrte, ka se ženske do beloga dnéva v krčmi zdržavajo, z krčmé pa ido v cérkev, kde se njim záča vrteti pa sosede nagárjajo „sestrice z menov se koli i de, morem vóiti z cerkvi“. — Praj so v ednom mestu vse blatne šle z krčmé domo pri belom dnévi i si popevale „Jigrajte goslarnege od večére do zrenke“. — Na té i spodobne vnoge gláse gledóč omenimo, ka če ščémo pobolšanje pri naših posvetnjákih i postvetnjačáh doséči, je potrebno 1. dosta moliti za njé i 2. svojim dūhovnim pastérom je naznaniti, ki so je mogoči z uspehom pokáratí.

Strelo se je na srbskom bojišči eden naš slovenski dečko. Moglo se njemu zmešati v glávi. Teškoranjenoga so v bolnišnico spravili. Če ozdrávi bo ostro kaštigan, ali samo tak, če bi se dognalo, ka je pri zdravoj pámeti to včino.

Neravno veselje v Chicagi. Pri ednom iz seljenci našem, šteri je tam krémo odpro, se drži vsako nedelo i vsaki četrtek ples. Mislímo, ka je amerísko slovensko lúdstvo v velikom števíli zadosta gnjilo na dūšáh i pokvarjeno, ne bi se njemu smela zeto z plesom grešna prilika ešče ponújati. Daj Bog, ka se veselešega glasa túdi sčakamo z Chicage.

Pozdráv z Beča. Žížek Mihál z Ižekovec, Mencigar Jožef z Pertoče i Lamoški Jernej z Kranjskoga so ranjeni i prišli v Beč v bolnišnico. Vsi trije slovenski bratje. Tú odnet nam pošlejo lepi pozdráv, všterom se túdi prav toplo zahvalijo Bl. D. Mariji za njéno materno obrambo, štero so telikokrat v ognji čútili i prosijo vsakoga vojáka, naj se li k njej obrné z vūpanjom, da do mogli v krátkom páse vrnoti v ogenj se lepo poslovijo od svojih domačih i vseh nás. I slovo ešče v pesmici vzemejo. Edna se etak glasi:

V pertočkih vrháj
Moja kuća stoji,
Oča i mati
V njoj se skuži.

Ne jočte, ne jočte,
Se mati za mé
Tem lepše se molite
Bogi za mé.

Bliža se páli
Moj žalóšten dén
Se morem pripravít
Za bojno vsak dén.

Marija Devica
Oh ti mi pomagaj
Ka pridem še živ
I vešeli nazáj.

Ta drugz se pa začne:

Kre Múre v dolini
Moj hramek stoji

V tom hrámi četvéro decé se skuži.

— Nadalne misli so pa lepa prošnja do znancov, naj molijo za njega pa zahvalnost dobrotnikom, ki njemu dom oskrbljavajo. Vūpa se pa túdi „pa ešče enkrat pridem domo“. Tá lepa čútila naših vojákov do svojega miloga doma morejo vsakoga genoti.

Zgrábleni tolvaj. Ropara črenovske cerkvi so zasledili. Eden 15 let star deček je z Gornje Bistrice. V šparavci je 56 filerov najšeo. Že ednok prle je túdi probao šparavce gortrgati, ali ne je je mogeo. Nikše kokošje tatvine je túdi kriv. Žalostno moremo pitati: „kaj bo z toga deteta“. Z največšim stráhom pa: „kakša večnost čáka na stariše takše decé?“

Odlomki iz pisem naših naročnikov.

Edna žena nam piše:

„Lepo Jih prosim kak gospod plivanóša vu iméni božem, naj mi dajo na znanje vu naših slovenskih novínah, če je mož živ ali mrtev. Ne morem si pomagati, če je Očo nebeskoga tak boža, svéta vola, ka je de krvave bojne žrtev mogeo biti moj mož. Sirota sam velika, neimam starišov, moja lúbléna mati so me povrgli v toj suznoj dolini, gda sam bila 3 vóre stara, záto sam preživela v sirmaštvi, ka sam 22 let stara. Zdaj pa či je tak boža vola, ka sam se mogla ločiti z mojim tivarišom, neimam drugoga, kak edno malo dete, štero je 2 leti staro. Naj bo z Bogom. Naj mi Oča nebeski samo pomaga, ka bom mogla tak pobožno živeti na toj suznoj dolini, ka va se ednok veselila z mojim tivarišom v nebeskom kralestvi. To edno me li veseli.“

Nema tá siromaška žena plemenite dūše? Lehko njoj právimo, kak je Jezuš pravo kananejskoj ženi: „Žena, zaistino je velika tvoja vera.“ Včino se od té sirote.

* * *

Slovo ednoga našega naročnika z Lendavskih gor:

„Dragi starišje i bratja! V teh par rendah, štere obzadnjim k vam pošlem odpúšćenje prosim od vseh, če sam vas gda z čem razžalo; jas sam túdi odpústo vsem, če je što gda na mené kakši sandok meo.

Dragi starišje i bratja, z največšov bolečinov srca sam začno pisati té moje zadnje rendice, da je srčno gorprimete. Če je boža vola tak, ka bom mogeo mreti za lepo mojo vogrsko domovino za štero je vrelo moje srce, rad to včinim. Jaz se bom v večih

bojah junaško boreo, dokeč me edna krugla ne zadene. Vendar pa to gor-pripomnim, ka bom rad šo, dokeč bom mogeo, ár ščem zmagati. To pomoč pa bom mogeo z krvjov prikúpiti. Slavno prihodnost ostavim vam. V Bogi se samo vūpam če merjém, večno blaženstvo i diko pridobim na ovom sveti. Postao bom žrtev té bojne, s moje mrtvo telo ležalo bo pod vrelin vapnom daleč v tújoj zemli na bojišči.

Dale sam nej mogeo pisati, ár mi je tak nikaj prijalo srcé.

Ostanem na veke v vašem spomini, lúbléni vaš sin Franc. Molite za spadnjene žrtve v boji. Zbogom na veke.

Zdaj pa slovo vzemem od vse rodbine, od poznancov, odpúšćenje prosim, če sam je gda z čem razžalo jas túdi odpústim vsem na veke. Bog z vami. Solar Franc, četovodja (firar) v 48-om regimenti.

Živio domovina, za štero bom mro.

* * *

Té dečko je pripraven bio mreti. Slovo je v té namen pisao, kda je šo v boj. Čúto je, ka njemu to zadnja pot bo. Spadnoje, kak je želo, pri Lublini, 6-ga septembra; kak právi junák se je do zadnje kaplice krvi vojskúvao z svojim oddelkom, šteri je zvún ednoga človeka popolnoma vničen. Bog dao! dosta takših slovenski dečkov.

Pošta.

M. Š. M. Vlačuge so bilé pa bodo. Če so jo žandarje zkorbačkali, jáko dobro so včínili, ali da ste zroka nej opisali zakaj, smo nej mogli glása sprijéti. L. I. i G. B. Bogojina. Po iméni smo zvedeli razbijače, ali nej smo je objavili, ár pomilitjemo vsakoga blodnika. Vsakše káranje pa moremo vsi na sébe vzéti, smo krivi, ali nej. Če smo krivi, naj se pobolsamo, če pa nesmo krivi naj pazimo, da ne spadnemo v slabost, štera se kára. Pazita záto, naj ne spádneta. Mencigar L. Wieden. Dobo sem 5 k. Hvala. Sobočan Štefan. Zagreb. Novine vam dam pošlati na novi naslov. Dužni ste še 1 k. Žížek M. Ižekovci. Hvála na glási. Objávljen je. K. I. Č. Zakaj se norčariš z sestré? Molite za njo domači i jo strahújte, kda si zasluži, čeravno je 30 let stara že. Horvát Vendela žena. Večeslavci. Mož je ranjen. Ne je pa prišeo glás, kde leži. Dravec Ferenc žena. Bodonci. Od tvojega je rávno té glás prišeo. Ródi Štefan. Bodonci. Vaš je streljen v levo roko i správljen februára 28-ga v Beč v spitál. (Wien. XI. Fuhrweser Caserne.) Čipót Johanna. Tešarovci. Tvoj mož je premíno. Če je nej mrtev, je vlovljen. Pozvedi na: „Hadifoglyokat Gyámolító Hivatal“ Budapest. IX. ü lői-ut 1. Morebit so dobili že glás kde se nahaja. Korén Bárá. Tvoj mož Štájer Števan se ešče gorišče. Gda glás dobim, ti že naznanim. Horvát Ferenc žena. Dankovci. Celeč Júrja žena. Poznanovci. Kamplin Štefana žena. Štrehovci. Bencik Štefan. Lukačavi. Pojbič Ferenc Zenkovci. Smodiš Franc. Oberrakitch. Bíkvič Ana Črnci. Šerúga Jožef. Tišina. Ritlop Jožef. Bučko ci Norčič Kata. Sebeborci. Máček Jožef. Koprivnik. Škodnik Ferenc. Domajinci. Raj Marija. Gomilci. Benko Kata. Lapičina. Magyar Ferenc. Večeslavci. Bence Matjaša žena. Ropoči. Žitek Treza. Krog. Kološa Ferenc žena. Bodonci. Gašpár Ludovika žena. Vaneči. Režonja Treza Renkovci. Od vaših je dozda še nej prišeo glás, da bi bili mrtvi, ranjeni, betezni ali vlovleni.